

ЗАТВЕРДЖЕНО
Розпорядження начальника
Старобільської міської військової
адміністрації Старобільського району
Луганської області
від 16 грудня 2022 року № 26

**Міська програма розвитку культури, туризму,
збереження та охорони культурної спадщини на території
Старобільської міської територіальної громади на 2023 рік**

Львів-2022

1. Паспорт міської програми розвитку культури, туризму, збереження та охорони культурної спадщини на території Старобільської міської територіальної громади на 2023 рік (далі – Програма)

1.	Назва програми	Міська програма розвитку культури, туризму, збереження та охорони культурної спадщини на території Старобільської міської територіальної громади на 2023 рік
	Мета програми	організація змістовного дозвілля для підвищення культурного рівня та естетичних смаків населення громади та урізноманітнення проведення культурно-масових заходів, створення сприятливих умов для здобуття мистецької освіти юними мешканцями громади, збереження історико-культурної спадщини
2.	Ініціатор розроблення Програми	Старобільська міська військова адміністрація Старобільського району Луганської області
	Дата, номер і назва нормативно правових актів, на основі яких розроблено програму	Конституція України, п. 6 ч. 1 ст. 91 Бюджетного кодексу України, Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про туризм», «Про охорону культурної спадщини», «Про охорону археологічної культурної спадщини», «Про бібліотеки та бібліотечну справу», «Про позашкільну освіту»
3.	Розробник Програми	Відділ культури, туризму та охорони культурної спадщини Старобільської міської ради Перший заступник начальника Старобільської МВА
4.	Термін реалізації програми	2023 рік
5.	Відповідальний виконавець Програми	Відділ культури, туризму та охорони культурної спадщини Старобільської міської ради
6.	Учасники Програми	Старобільська мистецька школа, комунальний заклад «Старобільський міський Будинок культури імені Тараса Григоровича Шевченка», комунальний заклад «Старобільська публічна бібліотека», комунальний заклад «Парк культури та відпочинку»
7.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для	Кошти бюджету Старобільської міської територіальної громади, в межах затвердженого кошторису на утримання та забезпечення

	реалізації Програми	діяльності Відділу культури, туризму та охорони культурної спадщини на відповідний бюджетний період та інші джерела фінансування, не заборонені діючим законодавством України.
8.	Очікувані результати виконання	<ul style="list-style-type: none"> - Проведено 643 заходи працівниками будинків культури, 2810 заходів працівниками бібліотек; - Збільшена на 10% (7442,6 осіб) кількість споживачів послуг (74426 осіб 2021 р); - відновлена мережа закладів культури громади та творчих колективів; - покращена матеріально-технічне забезпечення закладів культури громади
9.	Ключові показники ефективності	<p>кількість споживачів послуг (загальна кількість, по напрямкам)</p> <p>кількість участі творчих колективів у заходах обласного та всеукраїнського рівня</p>

1. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Культура – основа розвитку особистості та суспільства. У широкому тлумаченні вона включає в себе системи цінностей, традицій і вірувань та визначає спосіб життя особистості й суспільства в цілому. Культурна місцева громада – це громада зі своїми традиціями, унікальною ідентичністю і високим творчим потенціалом. Це і є пріоритетами для розвитку Старобільської міської територіальної громади як осередка культури.

Життя нашої громади складається не тільки з буднів, у його календарі неодмінно є свята – державні, професійні, народні.

Програма спрямована на підвищення рівня організації, проведення культурно-мистецьких заходів, відзначення державних, національних свят і зумовлена необхідністю удосконалення галузі культури, спрямування її на розвиток культурних традицій, збереження історичних цінностей, створення максимально сприятливих умов для творчого росту особистості, розкриття її здібностей, задоволення духовних і естетичних потреб, відродження народної творчості, популяризації національних звичаїв, обрядів, організацію повноцінного, змістовного дозвілля, масового відпочинку та розваг, культурного обслуговування населення. Програма має на меті реалізацію єдиної політики у сфері організації концертів, театралізованих свят, тематичних заходів, тематичних ярмарків, виявлення талановитої особистості тощо.

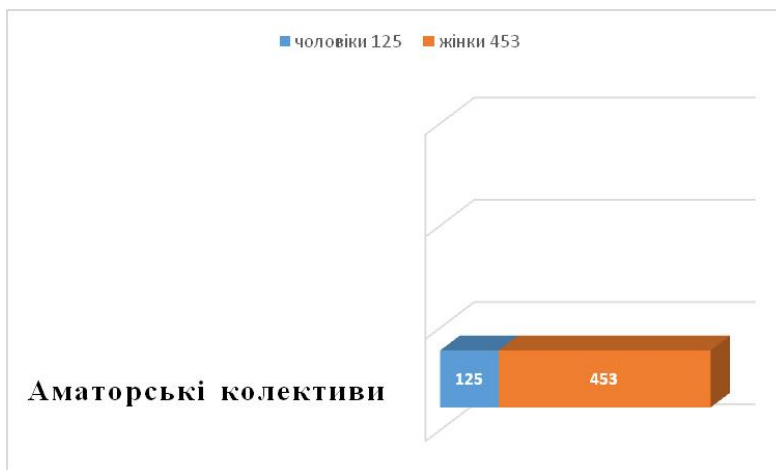
Культурно-масові заходи – цілісна система відтворення творчого, інтелектуального, духовного потенціалу та фізичного розвитку громади.

Мережа установ, що створюють умови для творчого розвитку особистості, підвищення культурного рівня, естетичного виховання громадян, доступності освіти у сфері культури та задоволення культурних потреб жителів громади, включала станом на 24.02.2022 рік: 27 закладів культури. Це міський Будинок

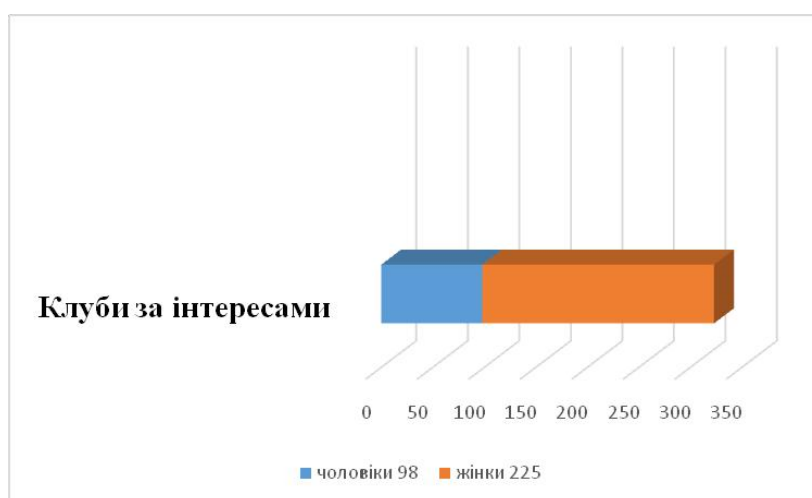
культури імені Тараса Григоровича Шевченка, що об'єднує 11 філій у сільській місцевості, 1 школа мистецтв, публічна бібліотека, що об'єднує 11 філій у сільській місцевості та 2 бібліотеки для дітей. У клубних закладах громади діяли 84 клубних формувань для різновікових груп населення: 56 аматорських колективів, в яких займалися 578 чоловік (див. таблиця 1), та 25 клубів за інтересами, в яких займалися 323 учасника (див. таблиця 2). Почесне звання «народний» аматорський колектив мають 10 аматорських творчих колективів, в яких займалися 123 мешканця громади (див. таблицю 3). В закладах культури клубного типу працювали 52 творчих працівника, серед них 16 чоловіків та 36 жінок.

Усього клубними працівниками Старобільської міської територіальної громади проведено у 2021 році 643 різних за формою та тематикою культурно-масових заходів (онлайн та офлайн): концерти, театралізовані свята, тематичні вечори, народні свята і обряди, дитячі конкурсні ігрові програми

Таблиця 1

Таблиця 2

Таблиця 3

На території громади працювали майстри народної творчості, які впроваджували різні техніки декоративно-ужиткового мистецтва, серед яких: вишивка, бісероплетіння, флористика, в'язання, робота з природним матеріалом тощо.

Старобільська мистецька школа – заклад культури, який є базою для формування музичного світогляду маленьких мешканців громади. В школі працювало 29 викладачів, серед них 2 чоловіка та 27 жінок. Учні мистецької школи брали участь у різноманітних конкурсних заходах, не тільки міського і обласного, а й Всеукраїнського і міжнародного рівнів, здобуваючи призові місця.

Бібліотеками громади користувались понад 13,1 тисяч мешканців громади, за рік працівниками бібліотек проводилися понад 2850 заходів для різних категорій населення. В закладах культури бібліотечного типу працювали 35 працівників, серед них 1 чоловік та 34 жінки. Становлення бібліотек у сучасному суспільстві як інформаційних центрів неможливе без розв'язання проблем поповнення фондів новими надходженнями, організації передплати періодичних видань згідно з нормативами, вирішення питання вдосконалення матеріально - технічної бази.

Аналіз матеріально-технічного стану закладів культури свідчить про складну ситуацію в якій перебувають заклади культури: приміщення закладів потребують ремонту, необхідна заміна вікон на енергозберігаючі, електричної проводки, в багатьох закладах наявна проблема з опаленням, потребує осучаснення світлове та звукопідсилююче обладнання тощо.

Пам'ятки культурної спадщини місцевого, національного чи всесвітнього значення – є світовим культурним загальнолюдським надбанням, яке створювалося багатьма поколіннями. Відношення до пам'яток культурної спадщини, їх охорона та збереження – показник цивілізованості кожного суспільства. На території Старобільської міської територіальної громади знаходиться 151 об'єкт археології, 16 пам'яток історії та 21 пам'ятка архітектури.

Одним із основних напрямків роботи закладів культури громади є визначення шляхів збереження і розвитку культури. Головна увага повинна бути направлена на поліпшення культурно-мистецького обслуговування населення, створення умов для задоволення його зростаючих духовних потреб, розвитку та підтримки творчих колективів, талановитої молоді, широкого залучення дітей та підлітків до культурних надбань, підвищення рівня виконавської майстерності учасників самодіяльної художньої творчості, проведення культурно-мистецьких акцій в рамках відзначення загальнодержавних та професійних свят, всеукраїнських та міжнародних конкурсів, фестивалів.

З початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну територія Старобільської міської територіальної громади знаходиться під тимчасовою окупацією. За інформацією з відкритих джерел окупаційна влада здійснює знищення бібліотечного фонду українського видання та інше розкрадання комунального майна в закладах культури. Тож, попередній аналіз ймовірного стану матеріально-технічного стану закладів культури на час деокупації буде потребувати значних вкладень, направлених на відновлення зруйнованого, викраденого та ліквідованого комунального майна. Є нагальною потреба у проведенні ремонтно-реставраційних робіт об'єктів культурної спадщини міста, виготовлення облікової документації об'єктів культурної спадщини громади нового зразка, укладання охоронних договорів тощо.

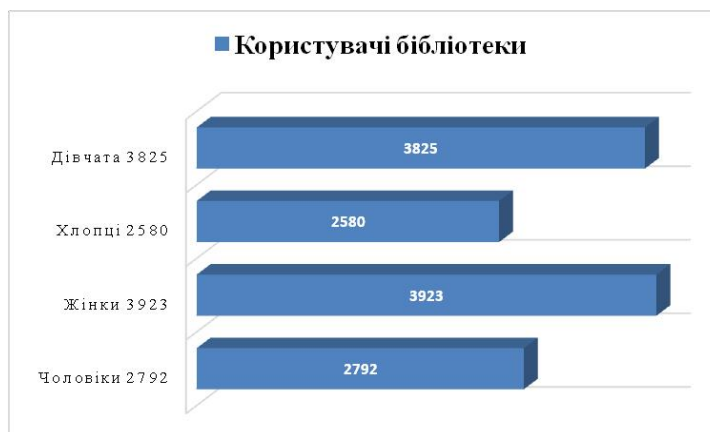
2. Мета Програми

Метою Програми є забезпечення належної організації відзначення свят державного, регіонального, місцевого значення, ювілейних, пам'ятних дат, професійних свят а також історичних подій, відродження українських та збереження культурних традицій краю. Організація змістовного дозвілля для підвищення культурного рівня та естетичних смаків населення громади та урізноманітнення проведення культурно-масових заходів, створення сприятливих умов для здобуття мистецької освіти юними мешканцями громади. Промоція територіальної громади з метою залучення інвестицій.

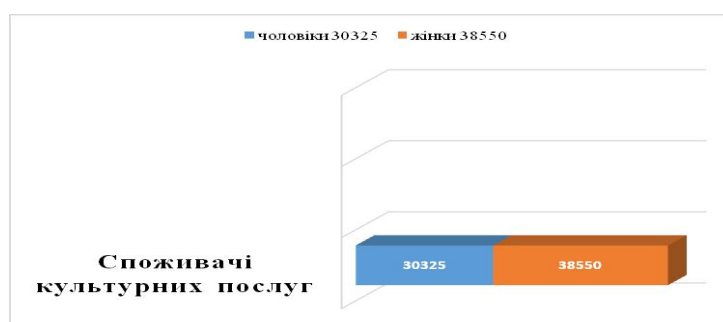
3. Визначення цільових груп, які отримають вигоду від впровадження Програми

Цільовими групами є жителі Старобільської міської територіальної громади та Старобільського району (усі вікові категорії).

Станом на 1 грудня 2021 року бібліотеки відвідали 13120 осіб, з яких: чоловіків - 2792, жінок - 3923, 6405 дітей, з яких: хлопців - 2580, дівчат - 3825 (див. табл.4), культурно-масові заходи відвідали 73105 осіб, з яких: чоловіків – 30325, жінок - 38550 (див.табл. 5).

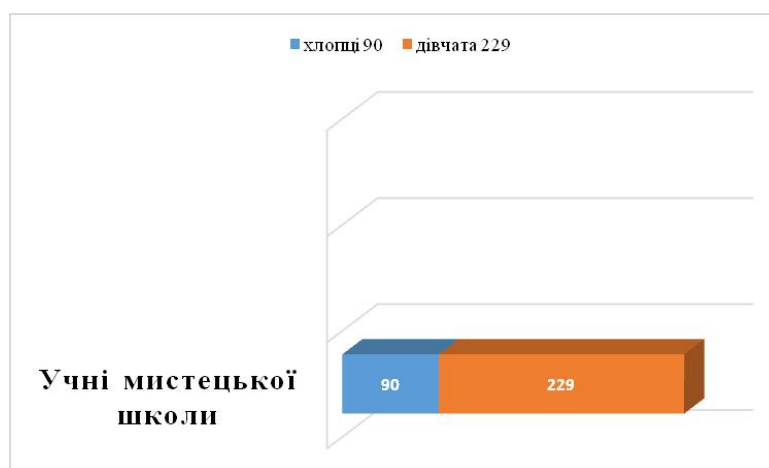

Таблиця 4

Таблиця 5

Контингент Старобільської мистецької школи на 01 грудня 2021 року складає 319 учнів, з яких: 90 хлопців, 229 дівчати (див.табл. 6).

Таблиця 6

4. Обґрунтування напрямів і засобів розв'язання проблем, показники результативності

Шляхами розв'язання проблем Програми є:

1. Проведення культурно – масових заходів на території громади:
 - участь у міжнародних, всеукраїнських, обласних та районних конкурсах, фестивалях, семінарах тощо.
 - проведення масових заходів: новорічних та різдвяних свят, відзначення ювілейних, пам’ятних дат, професійних та інших свят.
2. Збереження культурної спадщини громади:
 - проведення інвентаризації об’єктів культурної спадщини громади;
 - виготовлення облікових карток та укладання охоронних договорів на об’єкти культурної спадщини;
 - проведення інвентаризації у закладах культури.
3. Забезпечення повноцінного функціонування мережі закладів культури:
 - зміцнення та збереження наявної матеріально-технічної бази, проведення поточних ремонтів приміщень закладів культури, бібліотек;
 - забезпечення закладів культури комплектами костюмів, інструментами тощо;
 - відновлення роботи закладів культури.
4. Розвиток бібліотечної галузі:
 - поповнення бібліотечних фондів публічної бібліотеки та її філій книжковою продукцією та періодичними виданнями.
5. Розвиток туристичної галузі:
 - розробка та апробація туристичних маршрутів;
 - виготовлення друкованої продукції, буклетів, інформаційних довідників, тощо.
6. Інформаційний напрямок:
 - розміщення статей, повідомлень, інформації тощо у ЗМІ, соціальних мережах з питань діяльності Відділу культури, туризму та охорони культурної спадщини Старобільської міської ради
 - висвітлення подій в сфері культури громади (культурно-масові свята, тематичні заходи тощо).

Напрями діяльності та заходи Програми наведено у додатку1.

5. Обсяги та джерела фінансування програми

Фінансування Програми здійснюється в межах асигнувань, передбачених у бюджеті Старобільської міської територіальної громади на відповідний бюджетний період, та з інших джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством України.

Ресурсне забезпечення міської програми розвитку культури, туризму, збереження та охорони культурної спадщини на території Старобільської міської територіальної громади на 2022 рік

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання Програми	Усього витрат на виконання Програми (тис. грн)
Усього, у т.ч.	50,0

Бюджет територіальної громади	Старобільської міської	50,0
Інші джерела (можливе залучення з інших джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством України).		0.0

6. Очікувані результати виконання Програми

Виконання Програми дасть змогу:

- створити умови для подальшого збереження і розвитку культурно-мистецької сфери, туризму, збереження та охорони культурної спадщини на території Старобільської міської територіальної громади.
- провести культурно-мистецьких масових заходів на високому професійному художньо-естетичному рівні.
- провести заходи щодо обстеження та інвентаризації 20 об'єктів культурної спадщини.
- сформувати позитивний імідж громади через систему культурно-мистецьких заходів та творчої діяльності.
- відновити кількість користувачів культурними послугами на довоєнному стані;
- відновити роботу закладів культури.

7. Строки виконання програми

Програма реалізовуватиметься впродовж 2023 року.

У разі потреби до Програми вносяться зміни згідно із чинним законодавством.

8. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Виконання програми покладається на Відділ культури, туризму та охорони культурної спадщини Старобільської міської ради. Начальник Відділу готує до 1 березня наступного року, в якому реалізувалась програма, річний звіт по виконанню Програми.

Координацію та контроль за виконанням заходів Програми здійснює перший заступник начальника Старобільської МВА.

**Напрямки діяльності та заходи міської програми розвитку культури,
туризму, збереження та охорони культурної спадщини на території
Старобільської міської територіальної громади на 2023 рік**

№ з/п	Заходи	Строки
I. Проведення культурно – масових заходів на території громади		
1.1	Заходи до державних, місцевих, професійних свят, пам'ятних дат та ювілеїв тощо	Протягом року
1.2	Культурно-масові заходи за планом роботи Відділу культури, туризму та охорони культурної спадщини Старобільської міської ради	Протягом року
1.3	Інші визначні дати та тематичні дні національно-патріотичного, морально-етичного та культурно-освітнього спрямування	Протягом року
1.4	Виїзні обласні концерти, фестивалі, обрядові заходи	Протягом року
1.5	Оплата видатків на проведення урочистих зустрічей делегацій з інших громад, міст-побратимів та заходів з обміну досвідом, відвідувань інших громад, міст-побратимів тощо	Протягом року
1.6	Культурно-масові заходи за планом роботи КЗ «Парк культури та відпочинку»	Протягом року
II. Збереження культурної спадщини громади		
2.1	Проведення обстеження та інвентаризації пам'яток історії, архітектури на території Старобільської міської територіальної громади	
2.2	Виготовлення облікових карток на об'єкти культурної спадщини	
2.3	Забезпечення укладання охоронних Договорів (зобов'язання) на об'єкти культурної спадщини в установленому законодавством порядку	
III. Забезпечення повноцінного функціонування мережі закладів культури		
3.1	Забезпечення проведення, у разі необхідності, поточних ремонтів закладів культури (заміна вікон, ремонт даху тощо)	Протягом року

3.2	Зміцнення матеріально-технічної бази закладів культури	Протягом року
3.3	Придбання та пошив сценічних костюмів, реквізитів для творчих колективів і окремих виконавців закладів культури	Протягом року
3.4	Придбання подарунків, сувенірної, квіткової продукції, книг, буклетів, рекламних листівок, бігбордів про місто, грамот, подяк та вітальних листівок для проведення культурно-мистецьких та просвітницьких заходів з відзначення державних, професійних свят, ювілейних, знаменних та пам'ятних дат історії та сучасності держави, краю, громади	Протягом року
3.5	Закупівля предметів та матеріалів, прикрас тощо для проведення та організації святкових заходів	Протягом року
IV. Розвиток бібліотечної галузі		
4.1	Поповнення бібліотечних фондів новими сучасними виданнями	Протягом року
4.2	Оформлення передплати на періодичні видання	Протягом року
4.3	Проведення заходів щодо відзначення пам'ятних дат відомих українських та зарубіжних літературних діячів та інших знаменних дат, державних свят	Протягом року
4.4	Проведення персональних виставок, приурочених ювілеям відомих зарубіжних літературних діячів та інших знаменних дат	Протягом року
V. Розвиток туристична галузі		
5.1	Розробка брендбуку	Протягом року
5.2	Виготовлення іміджевої та сувенірної продукції (календарі, буклети, кружки, футболки, брелки тощо)	Протягом року
5.3	Розробка та затвердження туристичних маршрутів	Протягом року
VI. Інформаційний напрямок		
6.1	Публікації у ЗМІ, соціальних мержах за тематикою роботи Відділу культури, туризму та охорони культурної спадщини Старобільської міської ради тощо	Протягом року